

PM 2008: RIV (Dnr 322-3817/2006)

Behov av förskola och skola på nordvästra Kungsholmen **Hemställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd**

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Hemställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd anses besvarade med vad som
anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Kungsholmens stadsdelsnämnd har överlämnat ett tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden för beaktande av behov av förskola och skola på nordvästra Kungsholmen i den fortsatta planeringen av nya bostäder.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Tillgången på platser inom skola och förskola är en central del av planeringen för nya bostadsområden, och är en avgörande faktor för att locka nya invånare till en stadsdel. Berörda nämnder bör samverka i största möjliga mån för att tillgodose behoven.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att det planeras och byggs tillräckligt många förskoleplatser. En fortsatt dialog avseende behovet av barnomsorg på nordvästra Kungsholmen bör därför föras mellan stadsdelsnämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Sedan den 1 juli 2007 ansvarar utbildningsnämnden för att behovet av platser i grundskolan tillgodoses. Avseende behovet av grundskoleplatser på nordvästra Kungsholmen pågår i dag diskussioner avseende flera tänkbara lösningar.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Hemställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd anses besvarade med vad som
anförs i denna promemoria.

Stockholm den 14 februari 2008

LOTTA EDHOLM

Bilaga

Protokollsutdrag från Kungsholmens stadsdelsnämnd

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Roger Mogert* (s) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Avslå föredragande borgarrådets förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande

I samband med nybyggnation av områden åligger det enligt oss såväl stadsdelsnämnden som stadsbyggnadsnämnden och de genomförande nämnderna att beakta behovet av förskole- och skollokaler i området. Även om stadsdelen är en aktiv remissinstans och verksamhetsutövare är det dock stadsbyggnadsnämnden och de genomförande nämnderna som slutgiltigt måste garantera att det finns förutsättningar för en offentlig service i området. I utformningen av nya bostadsområden måste förskole- och skolmiljöer också planeras så att den tilltänkta skolan/förskolan får en tillhörande utemiljö som är utformad och anpassad i relation till det planerade antalet elever på skolan.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. avslå borgarrådets förslag
2. stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret i samarbete med Kungsholmens stadsdelsförvaltning och utbildningsnämnden gemensamt genomför en barnkonsekvensanalys för hela Nordvästra Kungsholmen och utifrån denna föreslår förändringar som inkluderar behovet av förskolor och skolor
3. därutöver anföra följande:

Att planera in skolor och förskolor i en stadsdel i efterhand tenderar att bli både dyrt och svårt. Möjligheterna att skapa bra gårdar försvåras och det blir mycket svårare att få till skolor som ligger på ett sådant sätt att barn kan ta sig dit själva i trafiksäkra miljöer. Planeringen av förskolor och skolor ska skötas av stadsdelarna respektive utbildningsnämnden men ansvaret för planeringen av nya områden måste ligga på exploaterings- och stadsbyggnadsnämnden.

Den senaste 20-årsperioden har antalet barn i innerstaden ökat med 50 %. Närhet till arbete, förskola och skola, vänner och stadens utbud av aktiviteter får flyttlassen att vända tillbaka från förorten. Nu har vi chansen att planera för barn i staden. Det är de som ska leva vidare i Stockholm med sina barn. Det är dags att utnyttja de metoder som finns för att få in barnperspektivet i planeringen och som med lyckat resultat används i andra delar av Sverige.

Att bygga för barnen är också att bygga klimatsmart och till exempel minska utsläppen av växthusgaser från trafiken. När ett område planeras ska det vara så nära till förskolor att föräldrarna inte skjutsar i bil. Service som mataffär med mera bör finnas på gång- och cykelavstånd. Kollektivtrafiken ska vara så lättillgänglig och trygg att det är det bästa sättet att förflytta sig till fritidsaktiviteter, vänner mm som lockar i andra delar av staden och länet.

För barn, som har ett begränsat rörelseområde, är det särskilt viktigt hur närmiljön påverkas och utformas. Barn behöver kunna utforska sin omgivning och röra sig fritt i sitt närområde för att utvecklas. Det är av stor betydelse att små barn kan leka nära hemmet och att skolbarn kan gå eller cykla till skolan själva. För att det ska vara möjligt måste trafikmiljöer, grönområden, lekplatser och innegårdar planeras efter barns behov. Barns intresse ska vara en självklar del av planeringsprocessen och väga tungt i de beslut som fattas. Det handlar ytterst om att tillgodose barns och ungdomars behov och intressen utifrån FN:s barnkonvention.

Hela Nordvästra Kungsholmen, som planeras högt och tätt, riskerar att bli ett område som inte är särskilt barnvänligt. Det behövs förändringar i den fortsatta planeringen för hela stadsdelen, där barn- och ungdomsperspektivet sätts i första rummet.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Synpunkterna i skrivelse från Kungsholmens stadsdelsnämnd ska beaktas i den fortsatta planeringen av förskolor och skolor.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Tyvärr måste vi konstatera att på nordvästra Kungsholmen planerar staden för närvarande en stadsdel där barnperspektivet har gått förlorat, trots att staden har ett handlingsprogram som föreskriver att FN:s konvention om barnets rättigheter ska vara en del i det ordinarie arbetet i alla nämnder och styrelser.

Det finns en stark oro för att behovet av förskolor och skolor inte kommer att tillgodoses på ett bra sätt i det nya området. Privata anordnare av förskola har enligt uppgift kontaktats för att driva en stor del av den kommande förskoleverksamheten i privat regi, vilket är en strategi som vi motsätter oss. Eftersom lokalhyrorna blir höga i den nya stadsdelen är det inte säkert att intresset för privat drift är så stort. För att säkra tillgången på förskolor och skolor i området måste staden därför planera in kommunala förskolor och grundskolor i området enligt de förslag som stadsdelsnämnden har tagit fram.

Dessutom kommer bebyggelsen att bli så hög att de redan små uteplatserna krymper allt mer och blir mörkare och mer vindblåsta. Vi är rädda för att den täta bebyggelsen kommer att medföra att förskolorna inte får tillräckligt stora och ljusa gårdar.

Uppenbarligen räcker det inte med att stadsdelsnämnderna och nu även utbildningsnämnden ansvarar för utbyggnaden av förskolor och skolor. Även de centrala nämnderna som ansvarar för mark- och stadsbyggnadsfrågor har sin del i ansvaret. Målet att hålla barnomsorgsgarantin ska styra arbetet i alla berörda nämnder och ska prioriteras högre än exploateringsvinster.

Planerna har kontinuerligt utökats utan att staden som helhet har tagit ett tillräckligt övergripande ansvar för utbyggnaden av förskolor och skolor. Det är bättre att i ett tidigt skede planera för förskolor och skolor och backa processen om barnantalet blir lägre än förväntat än att i ett sent skede åtgärda att man planerat för få förskolor och skolor.

ÄRENDET

Kungsholmens stadsdelsnämnd har överlämnat ett tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden för beaktande av behov av förskola och skola på nordvästra Kungsholmen i den fortsatta planeringen av nya bostäder. Planerna för antalet bostäder på nordvästra Kungsholmen har kontinuerligt utökats sedan 1999. Då planerades för 3 500 lägenheter medan de aktuella planerna omfattar 5 085 lägenheter. Detta betyder att stadsdelsnämnden måste justera upp tidigare prognoser av behovet av förskola och skola.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 februari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det är respektive stadsdelsnämnds ansvar att se till att det byggs/planeras för tillräckligt många förskoleplatser och skolplatser på kort och lång sikt. Från och med den 1 juli 2007 övergår planeringsansvaret gällande skolplatser till utbildningsnämnden. Fristående verksamheter måste också stimuleras att delta i utbyggnaden för att bredda utbudet av förskolor och skolor. Stadsdelsnämnderna har många tillfällen att yttra sig, t.ex. programsamråd och plansamråd. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna i ett tidigt skede av planeringen tar vara på dessa tillfällen att påverka detaljplanerna för nybyggnationen och att stadsbyggnadskontoret i så stor utsträckning som möjligt beaktar förvaltningens förslag och synpunkter.

Stadsledningskontoret menar att exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Kungsholmens stadsdelsnämnd och utbildningsnämnden bör samverka i största möjliga utsträckning framöver för att det ökade behovet av förskolor och skolor ska tillgodoses.